

**PROGRAM
PROFILAKTYCZNY**

**Szkoły Podstawowej nr 25
w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 15
we Wrocławiu**

Lata 2014 – 2017

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp. Podstawy prawne tworzenia szkolnego programu profilaktyki.**
- II. Diagnoza środowiska szkolnego**
- III. Cele szkolnego programu profilaktyki.**
- IV. Struktura, realizatorzy i odbiorcy programu.**
- V. Proponowane formy, metody i strategie realizacji.**
- VI. Monitorowanie i ewaluowanie szkolnego programu profilaktyki.**
- VII. Załączniki.**

I. WSTĘP

Program obejmuje wszystkie treści i działania z zakresu profilaktyki dotyczące bezpieczeństwa, komunikacji, promocji zdrowia i organizacji czasu wolnego, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów, specyfiki naszej placówki oraz środowiska lokalnego.

PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Konwencja o Prawach Dziecka

Ustawy

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002r. Nr 11,poz.109) z późniejszymi zmianami.
2. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111,poz. 535).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003r. Nr 24,poz. 198), z późniejszymi zmianami.
5. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. Nr 10,poz.55), z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenia

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. (Dz. U. z 2003r. Nr 26, poz. 226)

Akty szkolne

1. Statut Zespołu Szkolno – przedszkolnego nr 15 we Wrocławiu
2. Program Wychowawczy Szkoły Podstawowej nr 25 we Wrocławiu

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW

Podstawą do opracowania Szkolnego Programu Profilaktyki na lata 2014-2016 była analiza sytuacji wychowawczej szkoły prowadzona w latach 2013/14.

W tym celu dokonano wewnątrzszkolnej diagnozy wychowawczej poprzez:

1. Analizę porównawczą celów, zadań i efektów realizacji :
 - Rządowego Programu „**Bezpieczna i przyjazna szkoła**”
 - Szkolnego Programu Profilaktycznego „**Bezpieczna szkoła**”
 - **Podstawy Programowej Kształcenia Ogólnego dla Szkół Podstawowych** oraz **Podstawy Programowej Wychowania Przedszkolnego** (treści związane z wychowaniem)
2. Diagnozę sytuacji wychowawczej szkoły
 - Konsultacje i rozmowy z nauczycielami
 - Konsultacje i rozmowy z rodzicami
 - Obserwacje i rozmowy z uczniami
3. Analizę wypadków na terenie szkoły w ciągu ostatnich 3 lat
4. Obserwację zachowań i problemów dzieci i młodzieży na terenie szkoły oraz w sytuacjach pozalekcyjnych
5. Analizę problemów edukacyjnych i wychowawczych zgłaszanych do pedagoga szkolnego i wychowawców
6. Analizę problemów zdrowotnych rejestrowanych i dostrzeganych przez pielęgniarkę szkolną
7. Diagnoza środowiska szkolnego wskazała mocne i słabe strony Szkoły w zakresie realizacji funkcji wychowawcze, dzięki czemu możliwe stało się określenie **celów i obszarów działań profilaktycznych**.

Mocne strony Szkoły

- Sprawnie działający system informowania rodziców o sukcesach i porażkach oraz problemach szkolnych ich dzieci
- Sprawiedliwy, zachęcający do nauki system oceniania, stosowanie się nauczycieli do wymagań związanych z ocenianiem i promowaniem zawartych w Statucie szkoły oraz innych dokumentach oświatowych
- Stosowanie przez nauczycieli pozytywnych oddziaływań wychowawczych, motywujących i wzmacniających poczucie wartości wychowanków, m.in. indywidualnych rozmów z uczniami, promowania „dobrych wzorów” oraz włączania dzieci do wspólnych działań na rzecz innych przy systematycznej współpracy z rodzicami.
- Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych
- Bardzo dobrze funkcjonująca świetlica szkolna
- Właściwa opieka nad uczniami w czasie przerw, zajęć pozaszkolnych i wycieczek
- Spójny system oddziaływań wychowawczych zmierzających do kształtowania umiejętności prospołecznych realizowany na wszystkich zajęciach (także poza lekcyjnych) oraz w działalności SU i Wolontariatu

Słabe strony Szkoły

- Niewystarczające umiejętności interpersonalne niektórych uczniów, przejawiające się w nieprawidłowych relacjach pomiędzy niektórymi dziećmi, tj : w egocentryzmie, dokuczaniu, braku dyscypliny na lekcji, aroganckim zachowaniu,
- Preferowanie przez dzieci „nieaktywnych” sposobów spędzania czasu wolnego (komputer, telewizor).
- Zbyt mało działań kształtujących właściwe nawyki żywieniowe uczniów
- Słaba pedagogizacja rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień, poznania potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży

III. CELE SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

CELE OGÓLNE

- I. Ochrona uczniów przed zagrożeniami
- II. Reagowanie na pojawiające się zagrożenia
- III. Promocja zdrowego stylu życia.
- IV. Kształtowanie ważnych psychologicznych i społecznych umiejętności

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Kontynuowanie „dobrych tradycji” szkoły w zakresie współpracy z rodzicami, opieki nad dziećmi, budowania pozytywnych relacji oraz przyjaznej atmosfery panującej w placówce
2. Rozwijanie umiejętności poprawnego, kulturalnego mówienia i pisania, w szczególności dbałość o konstruowanie wypowiedzi z poszanowaniem odbiorcy,
3. Pozytywne motywowanie uczniów i rodziców do działania
4. Promowanie zdrowego stylu życia
5. Rozwijanie umiejętności prospołecznych uczniów
6. Przeciwdziałanie przemocy i agresji
7. Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych

OBSZARY

1. Bezpieczeństwo na co dzień
 - a. Droga do szkoły
 - b. Lekcje (w tym w-f)
 - c. Przerwy
 - d. Świetlica
 - e. W domu i w sklepach
 - f. Zabawy na podwórku (czas wolny, ferie, wakacje)
2. Ochrona zdrowia
 - a. Zdrowa dieta
 - b. Adekwatny do pogody ubiór
 - c. Higiena osobista i otoczenia
 - d. Higiena pracy umysłowej
 - e. Zapobieganie chorobom
3. Organizacja czasu wolnego
 - a. Optymalny odpoczynek (sen, wyciszenie-relaks)
 - b. Rozwijanie zainteresowań
 - c. Aktywne spędzanie czasu wolnego
 - d. Korzystanie z mediów społecznościowych i telewizji

4. Umiejętności komunikacji interpersonalnej, (poprawnego, kulturalnego mówienia i pisanie, w szczególności dbałość o konstruowanie wypowiedzi z poszanowaniem odbiorcy)
 - a. Zasady savoir vivre
 - b. Rozwijanie aktywnego słuchania (wyrażanie swoich odczuć).
 - c. Dostrzeganie różnic między językiem literackim, potocznym i gwarowym
 - d. Kształtowanie zainteresowań czytelniczych. Wzbogacanie wiedzy i przeżyć poprzez ciągły kontakt z literaturą dziecięcą.
 - e. Tworzenie warunków do różnorodnego wyrażania inwencji twórczej powiązanej z literaturą
5. Umiejętności prospołeczne
 - a. Umiejętności rozpoznawania własnych uczuć i emocji oraz empatia
 - b. Właściwa samoocena oraz motywacja
 - c. Umiejętność radzenia sobie ze stresem i z sytuacjami konfliktowymi
 - d. Prawidłowe relacje z innymi ludźmi, współpraca, koleżeństwo (szacunek, tolerancja, wolontariat, uwrażliwienie na potrzeby osób nie w pełni sprawnych)
6. Profilaktyka uzależnień i przemocy
 - a. Skutki zdrowotne i społeczne uzależnień
 - b. Mechanizm uzależnień (w tym od komputera, zaburzeń jedzenia)
 - c. Radzenie sobie z presją otoczenia oraz chęcią eksperymentowania
 - d. Aspekty prawne niedostosowania społecznego
7. Profilaktyka agresji i przemocy
 - a. Kształtowanie u dzieci akceptacji siebie i innych, prawidłowej samooceny, wiary we własne możliwości)
 - b. Zapobieganie przemocy (asertywność, reagowanie w sytuacji ofiary, świadka przemocy, instytucje wspierające)
 - c. Uczenie świadomego decydowania o sobie i innych oraz ponoszenia konsekwencji własnych decyzji.
 - d. Ochrona uczniów przed niepożądanymi treściami w Internecie,
 - e. Rozwijanie umiejętności zgodnego współżycia i współdziałania z rówieśnikami i najbliższym środowiskiem oraz umiejętności polubownego rozwiązywania spraw konfliktowych i dochodzenia do kompromisu
8. Budowanie pozytywnego wizerunku placówki poprzez rozwijanie współpracy z rodzicami
 - a. Zachęcanie rodziców do działań na rzecz szkoły i klasy
 - b. Stworzenie rodzicom możliwości wyrażania opinii, uczestnictwa w podejmowaniu decyzji na poziomie klasy i szkoły
 - c. Usprawnianie przepływu informacji między szkołą a rodzicami

IV. STRUKTURA, REALIZATORZY I ODBIORCY PROGRAMU

Program skierowany jest do całej społeczności szkolnej, tj uczniów, pracowników szkoły i rodziców. w trakcie jego realizacji placówka współpracować będzie także z takimi instytucjami jak : PPP nr 4, Policja, Straż Miejska, Sąd Rodzinny i Nieletnich, Parafia.

W szkole realizowana będzie przede wszystkim profilaktyka pierwszorzędowa, której zadanie to przeciwdziałanie zagrożeniom, wspieranie procesu wychowania oraz identyfikacja osób będących w grupie podwyższonego ryzyka.

REALIZATORZY I ODBIORCY PROGRAMU:

Uczniowie Szkoły

- ✓ Biorą aktywny udział w działaniach profilaktycznych
- ✓ Korzystają z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga, wychowawców, nauczycieli, dyrekcji szkoły i szkolnej służby zdrowia w zakresie profilaktyki

Rada pedagogiczna:

- ✓ Określa zadania w zakresie profilaktyki.
- ✓ Zapoznaje się i wydaje opinię na temat realizacji autorskich programów profilaktycznych.
- ✓ Dokonuje analizy działalności profilaktycznej na podsumowujących posiedzeniach rady pedagogicznej w m-c czerwcu.

Nauczyciele:

- ✓ Realizują zadania SPP w zakresie swojego przedmiotu oraz współpracują z wychowawcami klas w realizacji tych zadań.
- ✓ Wykonują zalecenia zawarte w opiniach wydanych przez poradnię psychologiczno –pedagogiczną i inne placówki specjalistyczne.
- ✓ Współpracują z instytucjami wspierającymi wychowanie i profilaktykę,

Wychowawcy klas:

- ✓ Integrują zespół klasowy
- ✓ Realizują programy wychowawcze klas, programy profilaktyczne bądź elementy tych programów zaakceptowane przez Radę Pedagogiczną i dyrekcję szkoły.
- ✓ Biorą udział w szkoleniach na temat profilaktyki ; mają możliwość samodzielnego opracowywania programów profilaktycznych.
- ✓ Dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji uczniów w klasie.
- ✓ Wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- ✓ Realizują zadania zawarte w SPP we współpracy z rodzicami uczniów.

Pedagog szkolny:

- ✓ Rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych.
- ✓ Określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- ✓ Organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
- ✓ Podejmuje działania opiekuńczo-wychowawcze oraz profilaktyczne wynikające ze Szkolnego Programu Profilaktycznego i Wychowawczego w stosunku do uczniów, z udziałem rodziców
- ✓ Prowadzi współpracę z instytucjami wspierającymi realizację zadań profilaktycznych.
- ✓ Jest koordynatorem działań w zakresie realizacji Szkolnego Programu Profilaktycznego.

Rodzice:

- ✓ Korzystają z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga, wychowawców, nauczycieli, dyrekcji szkoły i szkolnej służby zdrowia w zakresie profilaktyki.
- ✓ Uczestniczą oraz współpracują ze szkołą w realizacji i ewaluacji działań profilaktycznych
- ✓ Wyrażają swoje oczekiwania oraz opinie na temat profilaktyki szkolnej.

V. PROPONOWANE FORMY, METODY I STRATEGIE REALIZACJI.

Realizacja Programu Profilaktycznego Szkoły odbywać się będzie zarówno w czasie lekcji jak i zajęć pozalekcyjnych.

Tematyka profilaktyczna prezentowana będzie na lekcjach przedmiotowych, w czasie godzin wychowawczych, warsztatów, zajęć kształcenia zintegrowanego, kół zainteresowań, zajęć świetlicowych, spotkań z rodzicami, apele, kampanii tematycznych, gazetek, biuletynów.

Do rodziców skierowane zostaną broszury na temat dzieci i młodzieży w wieku szkolnym (podstawowe informacje na temat metod wychowania, psychologii rozwojowej, uzależnień, problemów szkolnych oraz sposobów ich rozwiązywania).

Ważnym elementem działań będzie prezentacja realizacji programu na stronie internetowej szkoły

STRATEGIE:

- **informacyjne** – ich celem jest dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienia dokonywania racjonalnego wyboru,
- **edukacyjne** – ich celem jest pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych, kultury języka (umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenie sobie ze stresem, samoprezentacji, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom otoczenia),
- **sytuacyjne** – ich celem jest symulowanie lub wykorzystywanie już istniejących okoliczności, przypadków dla potrzeb wzbudzenia odpowiednich emocji, kształtowania empatii lub też skłaniania uczniów do refleksji.

METODY PRACY PROFILAKTYCZNEJ:

- **Metody aktywizujące jednostkę i środowisko:** quizy, konkursy, apele, teatrzyki, działalność kół zainteresowań, warsztaty i treningi umiejętności prospołecznych, pomoc koleżeńska, szkolenia rodziców, nauczycieli, zajęcia otwarte dla rodziców, zawody sportowe, wycieczki, zbiórki szkolne.
- **Metody eksponujące:**
 - Impresyjne – polegające na wywołaniu u uczniów określonych zachowań i zmian w postawach moralnych, przeżywanie głębokich emocji.
 - Ekspresyjne – stwarzanie sytuacji, w których uczeń nie tylko przeżywa, ale i tworzy np. odgrywanie ról, inscenizacje, wystawy prac.
- **Metody podające:** mini wykład, pogadanka, rozmowa kierowana, dyskusja.

VI. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU PROFILAKTYKI.

W programie profilaktycznym narzędziami monitoringu będą:

- zapisy w dziennikach lekcyjnych,
- protokoły z posiedzeń rad pedagogicznych, spotkań z rodzicami,
- sprawozdania i protokoły
- notatki służbowe nauczycieli i pedagoga szkolnego
- ankieta ewaluacyjna po zakończeniu realizacji programu.

Ponadto przewidujemy sporządzenie sprawozdania z realizacji powyższych zadań z uwzględnieniem efektywności oraz wyników ewaluacji

Ewaluacja programu pomoże znaleźć mi odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy działania wychowawcze podjęte przez Szkołę w latach 2014–2017 wpływają korzystnie na współpracę placówki z rodzicami, opiekę nad dziećmi, budowanie pozytywnych relacji oraz przyjaznej atmosfery panującej w SP 25?
- Czy treści podawane uczniom, rodzicom i nauczycielom rzeczywiście podwyższają ich umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, konfliktowych, niebezpiecznych dla zdrowia i życia oraz rozwijają umiejętności poprawnego, kulturalnego mówienia i pisania, w szczególności dbałość o konstruowanie wypowiedzi z poszanowaniem odbiorcy szeroko rozumianą kulturę języka?
- Czy wiedza oraz umiejętności uczniów, rodziców i nauczycieli zdobyte w czasie trwania programu mają wpływ na zmniejszenie się liczby zachowań agresywnych wśród uczniów?
- Czy zwiększyła się motywacja uczniów do nauki i ich zaangażowania w działania na rzecz szkoły i środowiska lokalnego?
- Czy dzieci i młodzież aktywnie odpoczywają, preferują zdrowy styl życia?
- Czy dzieci mają nawyki „zdrowego odżywiania się”?
- Czy postawy prospołeczne, tj. pilność, koleżeństwo, życzliwość, kulturalne zachowanie popularne i doceniane są wśród uczniów?
- Jakie nowe problemy związane z realizacją przez placówkę jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej pojawiły się w czasie trwania programu?

**REALIZACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 25
W ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM NR 15 WE WROCŁAWIU
lata 2014 - 2017**

CELE OGÓLNE SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

- I. Ochrona uczniów przed zagrożeniami
- II. Reagowanie na pojawiające się zagrożenia
- III. Promocja zdrowego stylu życia.
- IV. Kształtowanie ważnych psychologicznych i społecznych umiejętności

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE

LP	OBSZAR	ZADANIA	STANDARD OCZEKIWANE EFEKTY
1.	Bezpieczeństwo na co dzień <ul style="list-style-type: none"> • Droga do szkoły • Lekcje (w tym w-f) • Przerwy • Świetlica • W domu i w sklepie • Zabawy na podwórku (czas wolny, ferie, wakacje) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontynuowanie „dobrych tradycji” szkoły w zakresie współpracy z rodzicami, opieki nad dziećmi, budowania pozytywnych relacji oraz przyjaznej atmosfery panującej w placówce 2. Zapewnienie i dbanie o bezpieczeństwo uczniów w szkole, w czasie zajęć i wycieczek pozaszkolnych 3. Uświadomienie dzieciom, jakie sytuacje i zachowania stanowią zagrożenie dla ich zdrowia i życia, 4. Zwrócenie uwagi na niebezpieczeństwa wynikające ze złego zachowania w drodze do szkoły, współpraca z Policją i Strażą Miejską 5. „Bezpieczni poza domem i szkoła” - cykl zajęć przeprowadzanych w klasach I–III i IV–VI , dotyczących wybranych przykładów niebezpiecznych sytuacji 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Satysfakcja z nauki w SP 25 2. Wysokie poczucie bezpieczeństwa w szkole wśród uczniów, rodziców, nauczycieli 3. Adekwatne zachowania dzieci i młodzieży, sprzyjające bezpieczeństwu na co dzień 4. Mała liczba wypadków na terenie placówki, w drodze do i ze szkoły
2.	Ochrona zdrowia <ul style="list-style-type: none"> • Zdrowa dieta • Adekwatny do pogody ubiór • Higiena osobista i otoczenia • Działania proekologiczne • Higiena pracy umysłowej • Zapobieganie chorobom 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja w zakresie prawidłowego odżywiania się, higieny pracy umysłowej, higieny osobistej i otoczenia, odpoczynku, snu. 2. Profilaktyka wad wzroku, słuchu, wad postawy, chorób zakaźnych i „sezonowych” 3. Rozbudzanie świadomości ekologicznej poprzez zachęcanie do nieśmiecenia, segregowanie odpadów, ograniczenie używania opakowań i toreb plastikowych, okazywanie szacunku dla zwierząt i roślin, dbania o najbliższe otoczenie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywny udział społeczności szkolnej w kampaniach prozdrowotnych, ekologicznych, zajęciach pozalekcyjnych 2. Udział uczniów w profilaktycznych programach pod patronatem Wydziału zdrowia UM oraz SANEPIDu oraz badaniach wzroku i słuchu. 3. Przestrzeganie przez uczniów zasad proekologicznych, prawidłowego odżywiania się oraz higieny osobistej. 4. Przekonanie wśród uczniów o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa, dbałości o zdrowie.

LP	OBSZAR	ZADANIA	STANDARD OCZEKIWANE EFEKTY
3.	Organizacja czasu wolnego <ul style="list-style-type: none"> • Optymalny odpoczynek (sen, wyciszenie-relaks) • Rozwijanie zainteresowań • Aktywne spędzanie czasu wolnego • Korzystanie z telewizji i mediów społecznościowych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogizacja w zakresie potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży 2. Zachęcanie i umożliwianie dzieciom aktywnych form wypoczynku, 3. organizacja pozalekcyjnych zajęć rekreacyjnych i sportowych 4. zapoznanie rodziców z ofertą pozaszkolną 5. Edukacja w zakresie prawidłowego korzystania z mediów społecznościowych i telewizji 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Masowy udział społeczności szkolnej w festynach sportowych, w różnorodnych forach aktywnego, rodzinnego wypoczynku 2. Stworzenie optymalnych warunków wszechstronnego rozwoju ucznia zgodnego z jego zainteresowaniami i możliwościami, 3. Sprawowanie opieki nad uczniami odpowiednio do ich potrzeb 4. Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych 5. Właściwe korzystanie przez dzieci i młodzież z mediów społecznościowych i telewizji
4.	Umiejętności komunikacji interpersonalnej <ul style="list-style-type: none"> • poprawne, kulturalne mówienie, pisanie, • dbałość o konstruowanie wypowiedzi z poszanowaniem odbiorcy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i otoczeniem, zasady savoir vivre 2. Rozpoznawanie intencji nadawcy komunikatu 3. Wyrażanie zrozumienia słuchanej wypowiedzi przez gest i mimikę 4. Rozwijanie aktywnego słuchania (wyrażanie swoich odczuć) 5. Rozwijanie umiejętności nazywania własnych uczuć, wrażeń oraz formułowania sądów, ze świadomością odpowiedzialności za słowo 6. Tworzenie okazji umożliwiających przekazywania własnych odczuć, przeżyć, myśli. 7. Dostrzeganie różnic między językiem literackim, potocznym i gwarowym 8. Bogacenie zasobów słownictwa 9. Kształtowanie zainteresowań czytelniczych. Wzbogacanie wiedzy i przeżyć poprzez ciągły kontakt z literaturą dziecięcą. 10. Tworzenie warunków do różnorodnego wyrażania inwencji twórczej powiązanej z literaturą 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzeganie przez uczniów zasad kulturalnej rozmowy 2. Dbłość uczniów o kulturę języka ojczystego 3. Właściwe zachowywanie się dzieci w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych 4. Nieużywanie przez uczniów wulgaryzmów

LP	OBSZAR	ZADANIA	STANDARD OCZEKIWANE EFEKTY
5.	Umiejętności prospołeczne <ul style="list-style-type: none"> • Umiejętności rozpoznawania własnych uczuć i emocji oraz empatia • Właściwa samoocena oraz motywacja • Skuteczna komunikacja • Umiejętność radzenia sobie ze stresem i z sytuacjami konfliktowymi • Prawidłowe relacje z innymi ludźmi, współpraca, koleżeństwo (szacunek, tolerancja, wolontariat, uwrażliwienie na potrzeby osób nie w pełni sprawnych) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie podstawowych powinności moralnych, np. życzliwości, tolerancji, uczciwości, sprawiedliwości, odpowiedzialności wyrozumiałości i wzajemnej akceptacji. 2. Wypracowanie przez uczniów, właściwego, pozytywnego obrazu własnej osoby, poczucia tożsamości, własnej wartości oraz wiary w siebie 3. Poznanie przez uczniów własnych i cudzych odczuć i możliwości 4. Kształcenie umiejętności uważnego słuchania czyichś wypowiedzi i rozpoznawania intencji mówiącego 5. Doskonalenie umiejętności efektywnej pracy w grupie 6. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i redukowania napięcia emocjonalnego 7. Stwarzanie uczniom okazji do odkrywania swoich mocnych stron, przełamywania onieśmienia, prezentowania zdolności i sukcesów. 8. Promowanie uczniów pilnych, koleżeńskich, życzliwych, kulturalnych 9. Zachęcanie do działań na rzecz innych 10. Wzbudzanie twórczej aktywności 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozytywna ocena przez uczniów relacji społecznych panujących w ich klasach i w szkole 2. Stosowanie na co dzień zasad dobrego wychowania 3. Wykorzystywanie przez uczniów umiejętności rozpoznawania i kontrolowania emocji 4. Rozwój samodzielności dzieci, odpowiedzialności za siebie i innych 5. Stosowanie przez nauczycieli pozytywnych oddziaływań wychowawczych, motywujących i wzmacniających poczucie wartości wychowanków, m.in. indywidualnych rozmów z uczniami, promowania „dobrych wzorów” oraz włączania dzieci do wspólnych działań na rzecz innych przy systematycznej współpracy z rodzicami. 6. Sprawiedliwy, zachęcający do nauki system oceniania, stosowanie się nauczycieli do wymagań związanych z ocenianiem i promowaniem zawartych w Statucie szkoły oraz innych dokumentach oświatowych 7. Wyłonienie pozytywnych liderów przez rozwój wolontariatu i SU 8. Aktywny udział uczniów w lekcjach i zajęciach dodatkowych 9. Sukcesy szkolne i pozaszkolne dzieci i młodzieży
6.	Przeciwdziałanie przemocy i agresji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie u dzieci akceptacji siebie i innych, prawidłowej samooceny, wiary we własne możliwości 2. Rozwijanie umiejętności uczniów radzenia sobie zachowaniami agresywnymi rówieśników (asertywność, dzielenie się problemami, poszukiwanie pomocy u innych osób, izolowanie agresorów) 3. Uczenie świadomego decydowania o sobie i innych oraz ponoszenia konsekwencji własnych decyzji. 4. Ochrona uczniów przed niepożądanymi treściami w Internecie, 5. Rozwijanie umiejętności zgodnego współżycia i współdziałania z rówieśnikami i najbliższym środowiskiem oraz umiejętności polubownego rozwiązywania spraw konfliktowych i dochodzenia do kompromisu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszenie przejawów różnych form agresji 2. Wzmacnianie postaw sprzeciwu wobec agresji i przemocy 3. Pozytywna ocena przez społeczność szkolną atmosfery w placówce 4. Okazywanie przez dzieci i młodzież wzajemnej sympatii i szacunku 5. Umiejętne korzystanie przez uczniów z środków masowego przekazu (w tym z Internetu)

LP	OBSZAR	ZADANIA	STANDARD OCZEKIWANE EFEKTY
7.	Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja społeczno-prawna uczniów, rodziców, nauczycieli 2. Prezentacja obowiązujących przepisów prawnych dotyczących nieletnich, 3. Pedagogizacja rodziców w zakresie metod wychowania, psychologii rozwojowej, problemów szkolnych oraz sposobów ich rozwiązywania 4. Uświadomienie najczęstszych motywów używania substancji psychoaktywnych i ich skutków 5. Przekazanie wiedzy, do kogo, w jaki sposób i w jakich sytuacjach można zwrócić się o pomoc. 6. Przypominanie oraz przestrzeganie praw i obowiązków ucznia, nauczycieli, rodziców 7. Stosowanie algorytmów postępowania w przypadku wystąpienia konkretnego zagrożenia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość przez rodziców najważniejszych potrzeb, zmian rozwojowych, metod wychowawczych dzieci 2. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców 3. Zwiększenie wiedzy społeczności szkolnej na temat instytucji i organizacji społecznych pomagających w rozwiązywaniu problemów szkolnych, rodzinnych, prawnych i zdrowotnych 4. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania przez uczniów sytuacji zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu oraz radzenia sobie dzieci i młodzieży w trudnych sytuacjach. 5. Sprawne i efektywne postępowanie w przypadku wystąpienia konkretnego zagrożenia
8.	Budowanie pozytywnego wizerunku placówki poprzez rozwijanie współpracy z rodzicami	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachęcanie rodziców do działań na rzecz poprawy jakości pracy szkoły, udziału w uroczystościach i imprezach klasowych, szkolnych 2. Stworzenie rodzicom możliwości uczestnictwa w podejmowaniu decyzji na poziomie klasy i szkoły 3. Zachęcanie rodziców do wyrażania opinii w sprawach programu i organizacji edukacji ich dzieci 4. Usprawnianie przepływu informacji między szkołą a rodzicami 5. Zachęcanie uczniów do działań na rzecz innych, udział w wolontariacie i Samorządzie Uczniowskim 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywny udział rodziców w działaniach na rzecz szkoły, w imprezach, uroczystościach szkolnych 2. Pozytywna ocena współpracy szkoły z rodzicami (w opinii rodziców i nauczycieli)

PROPONOWANE TEMATY LEKCJI W RAMACH PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

1. *Bezpieczeństwo na co dzień*

- Mapa niebezpiecznych miejsc w szkole - uświadomienie uczniom najczęstszych przyczyn wypadków w szkole.
- Jak zachowywać się w klasie? regulaminy pracowni szkolnych – zapoznanie z regulaminami pracowni szkolnych.
- Tworzymy regulamin wycieczki klasowej
- Ważne numery – czyli gdy wokół robi się niebezpiecznie - poznanie numerów alarmowych
- Obcy to nie znaczy przyjaciel - wytwarzanie w umyśle dziecka pojęcia "obcy", opisywanie sytuacji, które mogą być dla niego zagrażające (np. wsiadanie do obcego samochodu, przyjmowanie słodyczy od nieznanomych itp.)
- Jestem bezpieczny na drodze - promowanie rozwagi i ostrożności na drogach, zasad bezpiecznego poruszania się po drogach
- Jestem bezpieczny w domu – wskazanie bezpiecznych i konsekwencji niebezpiecznych zabaw w zimie, podczas wakacji i ferii
- Niebezpieczne miejsca w domu ? – ukazanie niebezpieczeństw związanych z nieprawidłową obsługą urządzeń technicznych i elektrycznych.
- ABC pierwszej pomocy - wdrażanie do umiejętności szybkiego i efektywnego działania w sytuacjach zagrożenia.

2. *Ochrona zdrowia, promowanie zdrowego stylu życia,*

- Recepta na zdrowie- uczenie zdrowego stylu życia.
- Wiem co jem – zasady prawidłowego odżywiania się
- Higiena pracy umysłowej
- Dbamy o nasze środowisko – zasady życia proekologicznego
- Jak na co dzień dbać o zdrowie?

3. *Organizacja czasu wolnego*

- Czy 100 lat temu było nudno?- popularyzacja form wypoczynku związanych z korzystaniem z dóbr kultury i sztuki, czytelnictwem
- Moje zainteresowania – kuferek z ciekawostkami
- Rodzinny wypoczynek – mapa ciekawych miejsc we Wrocławiu, na aktywne weekendy
- Telewizja i komputer –tak, ale z umiarem (zasady racjonalnego korzystania z mass mediów
- Telewizja, internet dla ucznia – kształtowanie umiejętności trafnego (właściwego) wyboru programów radiowych, telewizyjnych stron internetowych

4. *Rozwijanie umiejętności poprawnego, kulturalnego mówienia i pisania, w szczególności dbałość o konstruowanie wypowiedzi z poszanowaniem odbiorcy*

- „By język giętki powiedział wszystko co pomyśli głowa” - uświadomienie istnienia komunikacji werbalnej i niewerbalnej, poznanie i ćwiczenie umiejętności aktywnego słuchania, rozpoznawanie intencji rozmówcy, pokonywanie barier komunikacyjnych. , popularyzacja form grzecznościowych.
- Mam rację - kształtowanie umiejętności przedstawiania własnego zdania i własnych racji
- Dlaczego Krzysiu jest zły? - uczenie lepszego rozumienia siebie i innych.

5. Umiejętności prospołeczne

- Jestem niepowtarzalny - budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby, uświadomienie swoich mocnych i słabych stron, uczenie się wykorzystania swych mocnych stron
- Trening twórczego myślenia - uczenie się, jak nabrać zaufania do siebie i innych, rozwijanie wyobraźni i kreatywności.
- Nie tylko pieniądź ma wartość- poznanie ogólnoludzkich hierarchii wartości, budowanie własnego systemu wartości
- „Jak zrobić dobre pierwsze wrażenia”- mowa ciała
- „Być lubianym” to proste – zasady budowania i pielęgnowania przyjaźni
- Dlaczego warto mówić prawdę – ukazanie, że prawdomówność jest wartością, ale dziecko nie ma obowiązku ujawniać wszystkiego wobec osób, które nie są mu najbliższe.
- Szkolny regulamin dotyczy każdego z nas- wdrażanie do przestrzegania regulaminu klasowego i norm zachowań.
- Dekalog ucznia, dziecka, kolegi – wdrażanie do przestrzegania norm klasowych, rodzinnych, ogólnoludzkich.
- Moje prawa, prawa innych - poznawanie zachowań ludzi: uległość – asertywność – agresywność- manipulowanie; uczenie się respektowania praw innych.
- Dlaczego warto pomagać innym ?- zachęcanie do udzielania sobie pomocy

6. Przeciwdziałanie przemocy i agresji

- Trudny wybór - uczenie podejmowania racjonalnych wyborów, oduczenie się nazbyt pochopnego podejmowania decyzji.
- Gdy pojawia się problem - ustalenie przyczyny problemu, porządkowanie problemów według ich ważności.
- Kto nam może pomóc?- zachęcanie do zwracania się o pomoc w sytuacjach trudnych
- Sprawdzone sposoby - zapoznanie ze sposobami radzenia sobie z przemocą i agresją, nauka radzenia sobie ze złością skierowaną przeciw innym.
- SOS – gdzie szukać pomocy - przekazanie informacji na temat instytucji i osób pomagającym ofiarom przemocy i agresji.

7. Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych

- „Puszka Pandory” – skutki i przyczyny uzależnień
- Dziękuję Nie! - poznanie substancji szkodliwych dla organizmu; wyrabianie umiejętności mówienia "nie" w sytuacjach budzących u dzieci niepokój, poznanie i rozwijanie umiejętności odmawiania.
- Telemaniak – czyli, czy można uzależnić się od komputera, telewizora? – ukazanie skutków bezkrytycznego podejścia do świata mediów
- „Gdy Ci smutno, gdy Ci źle...” - rozumienie i akceptowanie uczuć własnych i cudzych, radzenie sobie z przykrymi emocjami

8. Kontynuowanie „dobrych tradycji” szkoły w zakresie współpracy z rodzicami, opieki nad dziećmi, budowania pozytywnych relacji oraz przyjaznej atmosfery panującej w placówce

- Warsztaty tematyczne dla uczniów i ich rodziców
- Zajęcia otwarte dla rodziców
- Poznajemy zawody naszych rodziców.
- W jaki sposób rodzice mogą pomóc szkole?
- Mamo, tato powinieneś wiedzieć, że w mojej szkole... (listy dzieci do rodziców na temat najciekawszych wydarzeń szkolnych)